

SŁOWO

Przemierata miesięcznie z dostawami do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 14000.

Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 80259

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Cena ogłoszeń: Wiersz 11-metrowy jednospaltowy: przed tekstem 1200 mk.; w tekście 2.000 mk.; za tekstem 600 mk.
Najmniejsze ogłosz. 6000 mk p

Z prowincji o 25 drożej. W numerach świętecznych o 25 procent drożej

Ogród po-Bernardyński dnia 26 maja r. b. o godz. 8 wiecz. **Koncert symfoniczny** pod dykcją kapelmistrza filharmonji Warszawskiej **Józefa Ozimińskiego.** Zrzeszenia Muzyków Polskich

W programie: Symfonia Beethowena, Moniuszko, Bizet i in.

Ogród po-Bernardyński W niedzielę, **Wielka zabawa z loterią fantową** 27-go maja na opiekę Kulturalno-oświatową nad żołnierzem III Korpusu. Urządza Wydział Wojenny P. B. K.

Zawiadomienie

Administracja przypomina, że czas odnowić prenumeratę na miesiąc **czerwiec.**

Równocześnie uprasza Sz. prenumeratorów zalegających w opłacie, o łaskawe uregulowanie należności.

Wszystkim prenumeratorom, którzy nie odnowią prenumeraty, wysyłanie pisma będzie bezwarunkowo wstrzymane.

Pieniądze można wpłacać za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędnościowej Nr. 80259 na rachunek Wydawnictwa „Słowo“.

Administrator gazety „SŁOWO“
(—) St. Grabowski.

Cecylja Hansen

wszecławiatowej sławy

Skrzypaczka

2-gi, ostatni raz wystąpi

w Sali Miejskiej

Dziś, w Sobotę dnia 26 maja.

Bilety są do nabycia w Kasie Sali.

Damska Orkiestra

przyjechała

Restauracja NISZKOWSKIEGO

Bakszta 2

Nowi kucharze z Warszawy. Pierwszorzędny bufet. Gabinety. Ogródek. Smaczne obiady od 1—5.

Z powołaniem Zarząd.

TEATR

POLSKI

sala „Lalnia“

TEATR

LETNI

ogród po-Bernardyński

Początek o godzinie 8 ej wiecz.

Dziś po raz 5-ty „Szkola kokot“ Armand'a i Gerbidan'a

Dziś premiera „Wesoła wdówka“ operetka F. Lehara.

TEATR WIELKI (Pohulanka)

W sobotę, 26 b. m. „Pajace“, opera Leoncavalla (premjera).

W niedzielę, 27 b. m. „Quo Vadis“, sztuka Barreta, na tle powieści Henryka Sienkiewicza (premjera).

Szczyry i myszy

tepi znana jeszcze przed wojną ze swej skuteczności i nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie w Wiedniu

PASTA

A. Zalewskiego w Kawiarni Mazowieckiej

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptactwa.

Zamówienia wysyła się pocztą za zaliczeniem. Zadać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wszystkim tym, którzy wyrazili nam współczucie z powodu bolesnej straty naszego męża i ojca i wzięli tak liczny udział w odprawieniu na miejsce wiecznego spoczynku drogi nam żwiotk

Ś. P.

Bronisława Gasztowta

a w szczególności tym, którzy czynnie dopomogli nam w trudach, związanych z pogrzebem, składamy z głębi żalobatego serca serdeczne Bóg zapłać.

Rodzina.

Walka z religią w Rosji.

Jeszcze nie przebrzmiały echa procesu księży katolickich, a już znowu niepowstrzymane niczem władze sowieckie rozpoczęły dalszą drogę, która prowadzi do zupełnego zwalczania religji, tego czynnika moralnego, który posiada w ciemnych i nieświadomych masach rosyjskich największe znaczenie.

Dalszym etapem walki z religją w Rosji będzie proces patriarchy Tichona. Lecz zanim się rozpocznie, odegrana jest obecnie w Moskwie komedia pod nazwą Wszecławosyjskiego Soboru Cerkiewnego, zwołanego przez tymczasowy zarząd Cerkwi prawosławnej w celu jej organizacji na zasadach bolszewickich.

Czerwoni prowodyrzy dbają o pozory legalności i w pierwszym rzędzie dla tego obradujący sobór w Moskwie ma służyć.

Sobór już wyniósł uchwałę pod presją WCIK-a, pozbawiającą Tichona godności kapłańskiej i święceń, i na wniosek metropolity Antonina uchwalił wyrazić wdzięczność rządowi Sowieców za wyzwolenie Cerkwi prawosławnej z wiekowej niewoli.

Wogóle co do uczestników Soboru, na który przybyło tylko 350 delegatów zamiast 500, jak pierwotnie obliczano, nie można mieć żadnych złudzeń, że będzie można usłyszeć z ich ust choć kilka głosów potępienia zmian, jakie są przeprowadzane w łonie Cerkwi prawosławnej w myśl żądań rządu sowieckiego, choćby miały one prowadzić do zupełnej zagłady Cerkwi. Równocześnie uznano na soborze, że władza patriarchy jest wynysłem kontrrewolucyjnym i przeto zostaje skasowana, pozatem zaś oświadczone, że każdy wierzący winien być

rzetelnym obywatelem sowieckim i jako taki współdziałać wszelkimi siłami z rządem w skutecznianiu jego polityki.

Dwa główne zadania soboru zostały dokonane. Rząd sowiecki będzie mógł obecnie spokojnie skazać patriarchy Tichona, jak każdego zwykłego obywatela i pozory legalności, o które tak dba, będą zachowane. Sobór w Moskwie następnie potwierdzi zupełną uległość duchowieństwa prawosławnego dla rządu i gotowość w każdej chwili zadośćuczynienia wszelkim żądanom w kierunku reform w łonie Cerkwi, jakie będą podyktowane przez komisarzy ludowych. Słowem, samo duchowieństwo prawosławne będzie narzędziem w walce z religją i te resztki autorytetu, jakie jeszcze posiadało, będą użyte, w obawie procesów religijnych, na celę propagandy komunistycznej.

Walkę z religją prowadzą Sowiety dwoma sposobami. Jeden z nich polega—jak już zaznaczyliśmy, na użyciu duchowieństwa prawosławnego i stopniowej ewolucji zasad cerkwi prawosławnej w duchu doktryny komunistycznej. Sposób ten jest przeznaczony dla obecnego pokolenia. Na dalszą metę zamierzona jest metoda systematycznej deprawacji młodzieży, aby przyszłe pokolenie nie posiadało już żadnych więzów moralnych. Antyreligijne manifestacje w Rosji w okresie świat wielkanocnych są niezbitym dowodem stosowania tej metody. Specjalne urzędy sowieckie pracują nad tem, aby w sposób jak najbardziej dosadny zożydzić młodzieży ideały religijne. Szkoły sowieckie nie posiadają wykładów religji, a o ile obecnie i będą posiadały, te słuchacze nie wie od-

RADA WILEŃSKIEGO BANKU KREDYTOWEGO

podaje do wiadomości panów Akcjonariuszów, że na zasadzie uchwały Zgromadzenia Walnego Akcjonariuszów z dnia 17 maja r. b. wypłata dywidendy za 1922 rok w wysokości Mk. 2.000 od akcji I-jej emisji za złożeniem kuponu dywidendowego Nr. 1 uskutecznia się w Kasach Banku.

niosą korzyści, będą bowiem ucyli się o tem, że Królestwo Boże na ziemi może być zrealizowane jedynie drogą komunistyczną. Cała sieć związków i zrzeszeń młodzieży ma na celu oderwanie jej od wpływu rodziców, którzy wychowani na zasadach religijnych niewątpliwie pragną zaszcześcić je swym dzieciom.

Metoda ta ma prowadzić do wychowania nowego pokolenia w duchu czystego komunizmu, które, według planów rosyjskich „reformatorów świata“, ma odegrać rolę janczarów w wielkim przewrocie socjalnym świata. K. S.

Pau Wincenty Witos jest nie tylko najzręczniejszym graczem politycznym na terenie naszego Kraju, lecz bodajże jednym z najwybitniej utalentowanych mistrzów gry partyjnej w Europie. Wielokrotnie pisaliśmy o zdolnościach p. Witos, ubolewając zawsze, że zdolności te zwykle obraca na korzyść egoistycznej swej partji, a co zatem idzie na niekorzyść interesu ogólnego.

Ale oto co poseł Witos pisze w ostatnim numerze swego tygodnika „Piast“:

„Jeśli parlament nie jest zdolny do spełnienia swego zadania, powinien zrobić miejsce innemu. Jeżeli jednak i ten nie okaże się zdolnym do pracy, a państwo nie chce tkwić w zamęcie, to musi się szukać innej drogi i innej formy życia państwowego“.

Narady nad prowizorjum budżetowym.

(Telefonem od wł. koresp. z Warszawy).

W klubach sejmowych odbyły się narady w celu określenia swego stosunku do rządu, kl. N. P. R., P. P. S. i Wyzwolenia, uchwalili głosować za prowizorjum

budżetowym. W związku z tem zarząd główny P. S. L. uchwalili rezolucję pozostawienia Kl. Sejmowemu wolnej inicjatywy w działaniu.

Na posiedzeniu Komisji Budżetowej Sejmu rozpatrywano 2 sprawy: 1) dodatkowego prowizorjum budżetowego na 1-szy kwartał i 2) prowizorjum budżetowe na 2-gi kwartał r. b. t. j. od 1 kwietnia do 30 czerwca. W dyskusji przedstawiciel Zw. Ludowo-Narodowego zakwestjonował 2 pozycje, a mianowicie fundusz dyspozycyjny dla premjera w kwocie 340 milionów mk. i fundusz dyspozycyjny dla Ministra Spraw Zagranicznych w kwocie 1 miljarda 350 milionów mk.

Przedstawiciel Klubu Ludowo-Narodowego oświadczył, że klub jego niema zaufania do rządu i będzie głosował przeciwko powyższemu pozycjom. Takie same stanowisko zajęli: Poseł Birka (Piast), poseł Chaciński i poseł Jaroszyński (grupa Dnbanowicza). Przeciwno oświadczył się również Wasyleczuk (Klub Ukraiński). Natomiast żydzi oświadczyli się jedynie przeciwko funduszowi dyspozycyjnemu dla premjera. Za oświadczyli się: P. P. S., N. P. R. i Wyzwolenie. W głosowaniu odrzucono fundusz dyspozycyjny dla premjera 21 głosami przeciwko 9, a fundusz dyspozycyjny dla Ministra Spraw Zagranicznych 17 przeciw 13. Referat prowizorjum budżetowego powierzono posłowi Zdziechowskiemu (Z. L. N.).

Sejm i Rząd.

N. P. R. popiera rząd.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Wczoraj odbyło się posiedzenie klubu parlamentarnego N. P. R. Uchwalono: 1) głosowanie za prowizorjum budżetowym, 2) wyrażenie votum ufności rządowi Sikorskiego wraze zgłosze-

nia odpowiedniego wniosku, 3) głosowanie przeciwko ewentualnemu wnioskowi votum nieufności dla rządu obecnego.

Zwycięstwo Witos a stronnictwie P. S. L.

Warszawa, 25 maja.

(a. w.) W czwartek wieczorem obradował zarząd główny Piasta przy udziale opozycjonistów. Zarząd przyjął sprawozdanie, posła Witos a do wiadomości i pozostawił klubowi poselskiemu wolną rękę w dalszych pracach. Omawiano obszernie sprawę opozycyjnych wystąpień „Gazety Ludowej“, wydawanej przez posłów Dąbskiego i Wyrzykowski. Uchwalono wyłączyć ze stronnictwa p. Uziębłą, b. posła z Wileńszczyzny.

Sprawa baonów celnych.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Sejmowej do spraw wojskowych przedstawiciel ministerstwa spraw wewnętrznych w odpowiedzi na interpelację posła Pieniżka (Piast) w sprawie przetrzymywania szeregowych w baonach celnych oświadczył, iż ministerstwo zamierza w najbliższym czasie przeprowadzić rekrutację ochotniczą i w ten sposób zwolnić szeregowych (z baonów celnych do 1 lipca r. b. Po dyskusji przyjęto następujący wniosek posła Żaluski (Z. L. N.): „Komisja wojskowa wzywa rząd, aby zapowiedziany termin 1 lipca b. r. uregulowania sprawy był ostatecznym“ oraz dodatek do wniosku posłów Pieniżka i Potoczka, wzywający rząd, aby w celu zastąpienia żołnierzy w bataljonach celnych, którzy mają być zwolnieni po dwuletniej służbie, powołał ochotników do służby celnej. Następnie szef kontroli wojskowej odpowiedział na interpelację posła Żaluski w sprawie sochaczewskiej fabryki prochu. Oświadczenie szefa kontroli niezadowolilo interpelantów, wobec czego poseł Żaluska postawił wniosek wybrać komisję z 5 posłów, celem zbadania wszystkich kontraktów M. S. Wojsk z poszczególnymi towarzystwami, produkującymi materjały na użytek obrony państwa oraz, wzywający ministerstwo spraw wojskowych do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie sochaczewskiej fabryki i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Wileński prywatny bank handlowy.

Święcił w dniu 23 maja r. b. pięćdziesięciolecie swego istnienia. Obchód rozpoczęty został przez nabożeństwo w kaplicy św. Kazimierza w Bazylice, celebrowane przez Jego Ekscelencję Biskupa Michalkiewicza, które zgromadziło kwiat publiczności wileńskiej i szereg gości z Warszawy, Lwowa, Krakowa i innych miast Polski.

Po nabożeństwie Ks. Biskup Michalkiewicz w podniosłych słowach skreślił działalność Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego zaznaczając, że od początku swego istnienia Bank ten wysoce dźwierzł sztandar pracy społecznej i kulturalnej i w najcięższych momentach dla Wileńszczyzny był jedyną ostoją polskości. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste posiedzenie Rady p. Leonard Bobiński zaznaczył, że Wileński Prywatny Bank Handlowy w obecnych warunkach swego istnienia nie zeszedł z drogi wskazanej przez przeszłość i zostaje nadal czysto polską instytucją, wolną od wszelkich wpływów obcych. Uroczysty akt pięćdziesięciolecia instytucji został podpisany przez obecnych z ks. Biskupem Michalkiewiczem, Delegatem Rządu p. Walerym Romanem, Prezydentem Miasta Wilna p. Bańkowskim, Przedstawicielem Ministerstwa Skarbu p. Gerne i reprezentantami zaprzyjaźnionych banków i instytucji społecznych na czele. Ze sprawozdania, jakie jednocześnie podane zostało do wiadomości widocznym jest, że rozwój Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego jest znakomity i że Bank ten wydatnie pomaga miejscowym polskim placówkom handlowym i przemysłowym.

Bilans Banku na 30 kwietnia r. b. zamyka się ogólną cyfrą przeszło jedenastu miliardów, w czym kasa jeden miliard trzysta milionów wobec stu osiemdziesiąciu ósmiu milionów w roku zeszłym; weksle zdyskontowane — dwa miliardy sześćset milionów wobec sześciuset milionów w roku zeszłym; inkaso weksli sześćset milionów wobec dwustu milionów w roku zeszłym; rachunki czekowe jeden miliard czterysta milionów wobec czterystu trzydziestu dwóch milionów w roku zeszłym; redyskonto jeden miliard wobec czterystu siedemdziesiąciu milionów w roku zeszłym; procenty i prowizje pobrane jeden miliard wobec pięciuset milionów w roku zeszłym.

Zaznaczono przytem w sprawozdaniu, że Wileński Prywatny Bank Handlowy załatwił w zupełności wszystkie swe przedwojenne należności zagraniczne i z tego tytułu zwolnił się od wszelkich zobowiązań. Dzięki finansowemu po-

parciu Banku powstała w Wilnie Spółka Akcyjna pod firmą „Wileńska Fabryka Drutu i Gwoździ Spółka Akcyjna“ w Wilnie, która w ciągu niespełna roku przy pomocy Banku wybudowała własne zabudowania na specjalnie w tym celu kupionym placu i zakupiła wszystkie potrzebne maszyny.

Wileński Prywatny Bank Handlowy posiada obecnie 1 szty Odział Miejski w Wilnie i Oddziały w Lidzie i w Wilejce powiatowej. Otwiera Oddziały w Stolicach, w Baranowiczach, w Nieświeżu i w Horodzie. Sympatja społeczeństwa Wileńskiego, która towarzyszyła zawsze Wileńskiemu Prywatnemu Bankowi Handlowemu, otacza go nadal swoją opieką i Bank ten cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem szerokich warstw społeczeństwa. Wileński Prywatny Bank Handlowy nabył ostatnio wielką nieruchomości przy ul. Trockiej Nr 11, stanowiącą dotychczas własność hr. Tyszkiewicza; oprócz tej nieruchomości Bank posiada obszerne place na Antokolu. W portfelu swoim Bank liczy między innymi większość akcji Fabryki Drutu i Gwoździ.

Na czele Dyrekcji Banku stoi od r. 1921 p. Stanisław Riedel.

Ku uczczeniu tej doniosłej uroczystości Bank przeznaczył następujące ofiary:

Na Akademię Handlową w Wilnie 25.000.000 mk. p. Na Akademię Handlową w Gdańsku 5.000.000 wk. p. Na Dom Kresowy w Głębokiem 2.500.000 mk. p. Na Akademię Handlową w Warszawie 2.000.000 mk. p. Na Ochronę ks. Lubiańca 2.000.000 mk. p. Na Związek Polaków Białorusinów 2.000.000 mk. p. Na Pogotowie Ratunkowe 2.000.000 mk. p. Na T-wo „Powściągliwość i Praca“ 1.500.000 mk. p. Na T-wo „Dobroczywność“ 1.000.000 mk. p. Na Ochronę na Śniączkach 1.000.000 mk. p. Na Wydawnictwa Hoene-Wrońskiego 1.000.000 mk. p.

Nowy gabinet w Anglii.

Skład gabinetu.

Londyn, 23 maja.

(Pat.) Lord Cecil wejdzie w skład nowego gabinetu. Chamberlain otrzyma tekę ministra skarbu, Hoore — żegluga nadpobrzeżnej, Leslye Wilson obejmie przewodnictwo partji konserwatywnej. Sir Horne w nowym gabinecie nie weźmie udziału.

Popularność Baldwina.

Paryż, 24 maja.

(A. w.) W związku z nominacją Baldwina „L'Information“ donosi z Londynu: P. Baldwin niezaprzeczenie cieszy się wśród konserwatystów większą popularnością niż lord Curzon i ma tę przewagę nad Curzonem, że należy do Izby Gmin.

Konferencja w Lozannie.

Oddanie Turkom Karagaczu.

Lozanna, 24 maja.

(Pat.) Projekt usunięcia zatargu grecko-tureckiego na drodze kompromisu na zasadzie oddania Turkom Karagaczu — zaczyna przybierać konkretne formy. Projekt został przedłożony delegacjom tureckiej i greckiej, które zaawidowały swoje rządy, prosząc o instrukcje. Sytuacja poprawia się.

Widoki bezpośredniego porozumienia.

Lozanna, 24 maja.

(Pat.) Szefowie delegacji państw sprzymierzonych postanowili wstrzymać zwołanie posiedzenia komisji finansowej, pragnąc wyzyskać wszelkie szanse dojścia do bezpośredniego porozumienia grecko-tureckiego.

Zamach na Ismeta Paszę.

Paryż, 24 maja.

(Pat.) „Intresigeant“ donosi z Lozanny, iż rząd angielski zawiadomił telegraficznie Ismeta Paszę, iż 4 Greków i Ormian wyjechało do Lozanny, aby go zamordować. Delegacja turecka zakomunikowała treść depezy policji lozańskie; w następstwie tego 4 tajnych agentów policji czuwa nad bezpieczeństwem Ismeta.

Turecka gra na zwłokę.

Paryż, 24 maja.

(A. w.) „L'Information“ donosi z Lozanny, że według otrzymanych tam wiadomości z Angory rokowania pomiędzy koncesjonariuszami a rządem tureckim zostały znów odroczone. Jednym z powodów jest rzekomo trudność wynalezienia pomieszczeń dla delegatów. Prawdopodobnie zostaną oni umieszczeni w wagonach kolejowych. Wydaje się — pisze „L'Information“, — że Turcy grają na zwłokę. Dziennik wyraża jednak przypuszczenie, iż sprzymierzeni nie ulegną temu manewrowi i nie podpiszą traktatu pokojowego, dopóki prawa danych koncesjonariuszy nie zostaną zagwarantowane.

Faszyści chcą odłożyć termin wyborów.

Rzym, 24 maja.

(A. w.) Według panujących tu przypuszczeń nowe wybory do parlamentu odbyłyby się 23 października, t. j. w rocznicę marszu na Rzym, lub też 21 kwietnia roku przyszłego. W każdym razie stwierdzić należy, iż w łonie partji faszystów istnieje tendencja, ażeby ze względu na kryzys obecny, wywołany podnieceniem przedwyborczym, wybory nie odbyły się przed rokiem 1926.

Posiedzenie Rady Ministrów.

Reorganizacja administracji.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Na posiedzeniu Rady Ministrów dnia 24 b. m. Prezes Ministrów przedstawił wniosek w sprawie reorganizacji administracji państwowej, opracowany na zasadach konstytucji i częściowo w zastosowaniu tez, przedłożonych przez specjalną komisję reformy administracji. Powyższy projekt reformy Rada Ministrów przekazała do ostatecznego rozpatrzenia komisji pod przewodnictwem Prezesa Ministrów, złożonej z ministrów skarbu, oświaty, pracy, rolnictwa, robót publicznych i zdrowia.

Likwidacja baonów celnych.

W dalszym ciągu posiedzenia Rada Ministrów przyjęła między innymi wniosek ministra spraw wewnętrznych w sprawie likwidacji batalionów celnych. Mocą tego wniosku od 1 lipca rozpocznie się likwidacja oddziałów celnych na granicy wschodniej, strażenie zaś granicy przyjmuje policja państwowa.

Przetapianie złota na złote.

Przedstawiony został następnie przez ministra skarbu przyjęty przez komitet ekonomiczny projekt ustawy o środkach przygotowawczych do wprowadzenia waluty złotej. Złoty polski wybijany będzie ze stopu, zawierającego 900/1000 czystego złota. Po otwarciu mennicy państwowej osoby prywatne mogą oddawać kruszec i obce monety do przerabiania na złote polskie. Do czasu wprowadzenia ostatecznej reformy walutowej dopuszcza się używanie złotego obliczeniowego. Przeciwny miesięczny kurs złotej nastąpi minister skarbu. Ważność prawna zobowiązań, opiewających złote, nie może być kwestionowana. Dochody państwowe mogą być przewalutowane z marek polskich na złote. Podstawą obliczenia wartości złotej w markach będzie cena kruszcu złotej na giełdzie w Londynie i kurs funta szterlinga w banknotach na giełdzie w Warszawie.

Kunktatorstwo Niemiec.

Berlin, 24 maja.

(A. w.) Rząd niemiecki w sprawie odpowiedzi na ostatnie noty państwa sprzymierzonych okazuje dziwną i trudną do zrozumienia bezczynność. Pomijając, że gabinet nie czyni w tej sprawie żadnego kroku, nie oznaczono dotąd terminu narad z przywódcami stronnictw politycznych i przedstawicielami przemysłu i sfer gospodarczych.

W półrządowych enuncjacjach Rząd oświadcza, że przygotowane kroki niemieckie wymagają najstaranniejszych rozważań zarówno co do treści, jak też co do formy i dlatego żadne szczegóły nie mogą być podane do wiadomości publicznej.

Taktyka, którą ostatnio stosuje kanclerz Cuno, wydaje się zmierzając do odroczenia terminu odpowiedzi aż do czasu zapoznania się z nowym programem politycznym Baldwina, co nie nastąpi w każdym razie wcześniej niż przed końcem przyszłego tygodnia.

Kunktatorska taktyka kanclerza Cuno w sprawie odpowiedzi na noty państw sprzymierzonych nie spotkała się z aprobatą opinii publicznej, lecz, przeciwnie, budzi coraz większe zaniepokojenie.

Nie miała Litwa kłopotu zagarnęła Kłajpedę...

Kowno, 23 maja.

(a. w.) „Dzień Kowieński“, organ polski, stwierdza, że afery kłajpedzka przynosi więcej ciężarów niż korzyści Litwie. Port eksploatować będzie komisja międzynarodowa. Niemcy kłajpedzcy otrzymują autonomję. Natomiast Litwa Kowieńska utrzymać będzie kosztowne drogi żelazne i płacić długi kłajpedzkie i kosza okupacji.

Urojona zdobycz zaczyna się wydawać coraz kosztowniejsza i mniejsza. Tem należy tłumaczyć odrzucenie przez Rząd litewski statutu o autonomji Kłajpedy. Linja polityczna rządu kowieńskiego w stosunku do Polski pozostaje bez zmiany. Oświetlają ją najlepiej ostatnie artykuły prof. Waldemarsa, który przedstawia program polityki litewskiej, opierającej się na sojuszu niemiecko-rosyjskim i skierowanej przeciwko Polsce. Celem tego sojuszu ma być odebranie Polsce Wilna, jako rekompensaty za niepowodzenia kłajpedzkie.

Odpowiedź Sowieców na notę angielską

Londyn, 24 maja.

(Pat.) Rada Ministrów rozpatrywała ostatnią notę rządu sowieckiego, wyczoną przez Krasina. Odpowiedź rządu angielskiego będzie sformułowana za parę dni. „Daily Telegraph“ zaznacza, że notę Sowieców nie można uważać za zadawalającą, widocznie jednak Sowieci zaczynają zdawać sprawę z powagi sytuacji. Rząd Sowieców często zgadza się na stawiane warunki w teorii, w praktyce jednak nie wypełnia ich. Wobec tego należy domagać się od Sowieców określonych gwarancji.

Liberja.

Liberja jest jedynym wolnym państwem murzynskim w Afryce. Położona pomiędzy kolonjami angielską, Sierra Leone, a francuską, Wybrzeżem Kości Stonowej. Wokoło niej więcej 5° szer. półn., posiada obszaru 95.400 kw. kilometrów. Jest to kraj prawdziwie tropikalny, pokryty gęstym dziewiczym lasem.

Ludność jego musimy podzielić na dwie kategorie, różniące się między sobą bardzo, mianowicie około 15000 cywilizowanych murzynów, przybyłych z Ameryki, panuje tam nad 1.500.000 tubylców najrozmaitszych szczepów. Niepodległość Liberji została uznana przez wszystkie mocarstwa świata i w żadnym razie nie znajduje się ona, jak to niektórzy przypuszczają, pod protektorem Stanów Zjednoczonych. Państwo to posiada własnego prezydenta, pięciu ministrów i dwie izby, złożone z niższej i senatu.

Nad brzegiem morskim, małym, wśród górskiego łańcucha Cape-Mesurado, leży stolica —

Monrovia. Tam, gdzie przed latami niepodzielnie panowała dziewiczna puszcza afrykańska, gdzie tylko wąskie wydeptane o bosemi nogami ścieżki, świadczyły o obecności nawpół dzikich ludzi — wznosi się duże miasto, zbudowane na wzór amerykański; szerokie ulice, ocienione palmami i drzewami mangrowymi, po których z trzaskiem suną samochody. Wszędzie kultura, największy wróg tropikalnej poezji.

Historja Liberji przypomina romantyczne powieści z nad brzegów zachodniej Ameryki. Jest to państwo, które powstało o własnych siłach, bez jakichkolwiek środków, by opłacić fachowych urzędników, lub utrzymać na żołdzie regularne wojsko. Z łopata w jednym, z karabinem w drugim ręku zdobywali go pierwsi przybysze. A dziś nawet najodleglejsze prowincje podlegają wcale nie fikcyjnie, jak to się często w Afryce zdarza, prawemu rządowi.

Po raz pierwszy zabłądzili tam w r. 520 przed Chryst. Kartagińczycy. Znajdujemy z tych czasów wiadomości o zachodniej Afryce, spisane językiem punickim. Póź-

niej upływały wieki, a zachodnie brzegi Afryki pozostały nietknięte. Bellefands przypuszcza, że zaglądali tam awanturnicy normandzcy, ponieważ jednak nie mamy na to żadnych dowodów, więc należy uważać r. 1461 za rok, w którym dzicy tubylecy urzuli poraż pierwszy białego człowieka, a mianowicie Pedro de Sinta, Portugalczyka. Portugalczycy, aż do naszych czasów, wycisnęli swoiste piętno na całym pobrzużu zachodn. Afryki, przez nadanie poszczególnym kolonom swych nazw. Autentyczny opis kraju mamy dopiero z roku 1626, Samuela Brauna, Szwajcara, który zwiedził dzisiejszą Liberję. Następnie, w latach 1668 i 1724, Holendra dr. Dappera i Francuza Marchais'a.

Prawdziwego portu Liberja nie posiada. Uroczę delty rzek wśród gęstych zarośli kniei niosą zadużo płaski, tworząc rozległe miedziny, tak że nawet mały parowiec nie może tam lądować.

Klimat kraju jest naturalnie tropikalny. Deszcze padają tu częściej niż w innych częściach Afryki. Właściwa pora dżdżysta rozpoczyna się w maju i trwa aż do

października. W tym okresie czasu wszelkie podróże po kontynencie są nad wyraz utrudnione i przykre. Ziemia rozmięta, tworząc błotniste podłoże lasu, a rzeki występują z brzegów. Największą rzeką jest rzeka St. Paula, nad ujściem której znajduje się Monrovia. W porze deszczów rzeki unoszą daleko w głąb bardziej ojczywego ładu różnego rodzaju statki i barki.

Tubylecy mogą być podzieleni na dwie grupy, t. j. na plemiona zamieszkujące wybrzeże morza, które przeważnie należą do jednego szczepu Kru, z drugiej strony, krajowcy z głębi lądu skłaniają się do szczepu Mandingo. Na całym pobrzużu zachodniej Afryki, a więc i w Liberji, najbardziej w użyciu jest język pidgon angielski, nawiasem mówiąc, wstrętna gwara, jednak dla przybyszów z Europy okazuje się wysoce użytecznym, ze względu na łatwość porozumienia się, gdyż rozmaite dialekty właściwego języka krajowców są zbyt trudne, byich w krótkim czasie można się było nauczyć.

Liberja jest pierwszym krajem w Afryce pod względem bogactw

naturalnych, które dotychczas pozostają prawie nienaruszone. Przedewszystkiem rosną tu wszystkie drzewa tropikalnej Afryki, głównie kawa i kakao, natomiast ilością drzew gumowych ustępuje Liberja państwu Kongu. Najważniejszym produktem eksportu jest faasawa, używana do wyrobów szcetek. W górach znajdują się drogie kamienie, a żelazo już na wybrzeżu spotyka się w większej ilości.

Tubylecy są to ludzie niezależni i pewni siebie, bardzo wojowniczy, jednak w razie potrzeby są doskonałymi robotnikami i jako siła robocza słyną w całej zachodniej Afryce.

Głównym środkiem spożywczym są ryż, manjok, banany i różnego rodzaju miejscowe zboża. Skutkiem nadmiernego rozpowszechnienia muchy tse tse, hodowla bydła staje się niemożliwa.

Cały kraj przepelniony jest zwierzyną, jednak w gęstych zaroślach Europejczykowi z trudem tylko udaje się zauważyć jakiegoś przedstawiciela fauny miejscowej.

Międzynarodowy zjazd socialist. w Hamburgu.

Wiedeń, 24 maja.

(Pat.) Donoszą z Hamburga, że na wczorajszym posiedzeniu Międzynarodowego Kongresu Socjalistycznego między innymi wygłosił obszerną mowę rosyjski inżynier Abramowicz. Szeregiem przykładów stwierdził on, że obecnie gospodarstwo rosyjskie jest zupełnie zniszczone i niema widoków poprawy. Wyjściem z sytuacji według Abramowicza jest zastąpienie obecnej despotycznej dyktatury ustrojem demokratycznym. Obecnie kapitalistyczny ustroj jest niunikniony. Walczyć należy, aby mu nadać cechy kapitalizmu demokratycznego. Wreszcie mówca nawoływał proletarijat świata do stanowczego wystąpienia przeciwko despotyzmowi bolszewickiemu. Na popołudniowym posiedzeniu przyjęto jednomyślnie statut nowej Międzynarodówki „Socjalistyczna Międzynarodówka Robotnicza”.

Stanowisko Rusinów.

Lwów, 28 maja.

(a. w.) Pisma lwowskie poświęcają dużo miejsca omawianiu zmian dokonanych w polityce nieprzejrzanych dotychczas sfer „trudowickich” oraz zupełnej klęski polityki Petruszewicza, przyczem podkreślają, że rozsolucje zjazdu trudowickiego zmierzają w istocie do podjęcia dawnej polityki ugodowej i pracy pozytywnej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej w myśl ogłoszonych swego czasu haseł polityków tego typu, co Jacki i bracia Twerdochlibowie, z których jeden padł ofiarą swych przekonań.

Zjazd partii trudowickiej trwa w dalszym ciągu. Do t. zw. „ściślejszego komitetu”, jako władzo wykonawczej partii, weszło między innymi 5 członków z Wołynia, kilkunastu zwolenników Baczyńskiego i kilkunastu reprezentantów opozycji. Wybrano również do komitetu kilku włościan politycznie niewyrobionych. Wyboru prezesa partii komitet dotychczas nie dokonał.

ciężki krajoznawczej. 4) Informacje o lotniskach. 5) Wybory komitetu dla przyjęcia Nauczycielskiej Wycieczki z Bułgarii. 6) Referat jednego z członków Sejmowego Klubu Nauczycielskiego. Obecność członków konieczna.

— Figle. Nasze agencje urzędowe znów zaczynają figlować. Od dni kilkunastu znów Wilno otrzymuje wiadomości o 48 godz. później od innych miast Polski. Między innymi wiadomość o nominacji lorda Baldwin na premiera Anglii i wyniku wyborów na Litwie Kowieńskiej otrzymaliśmy o 48 godzin później niż np. redakcje pism krakowskich. Po krótkotrwałej naprawie stosunków znów powróciliśmy do nad wyraz przykrych i ciężkich warunków pracy, przy których zmuszani byliśmy pracować przez tak długi okres czasu.

— Sprostowania. W wczorajszym „Dzienniku Wileńskim” znajdujemy obszerną wzmiankę o jakimś liście p. Napadniętego, który to list rzekomo miał być drukowany na szpaltach „Słowa”.

Ponieważ redakcja „Słowa” żadnego listu p. Napadniętego nie drukowała, przypuszczamy, iż redakcja „Dziennika Wileńskiego” zechce łaskawie sprostować swój błąd, który jest niezawodnie skutkiem nienuknionego w pracy dziennikarskiej pośpiechu.

— Licytacja. Komisariat Rządu na m. Wilno podaje do wiadomości, iż w dniu 29 b. m. o godz. 9 rano na placu Łukiskim odbędzie się sprzedaż 13 koni wojskowych w drodze publicznej licytacji.

— Powszechne wykłady uniwersyteckie. W niedzielę, dnia 27 maja b. r. o godz. 7-iej wieczór w Sali Sniadeckich J. M. Rektor Alfons Parczewski wygłosi odczyt p. t.: „Wyspa Słowiańska między Dreznem a Berlinem”. Wstęp 300 marek.

— Wycieczka Nauczycielstwa Wileńskiego. Staraniem Oarego wego Zarządu Stow. Chrz. Nar. Nancz. organizuje się wycieczka Nauczycielstwa Polskiego ziemi Wileńskiej do innych dzielnic Polski.

Zapisy na wycieczkę przyjmuje Sekretariat Stow. Chrz. Nar. Nancz. codziennie od godz. 5 do 7 wiecz. przy ul. Sw. Anny 7-4 (Uczelnia Tomasza Zana). Termin zapisów upływa z dniem 2 czerwca b. r., poczem w niedzielę dnia 3 czerwca o godz. 12 w Sekretarjacie Stow. odbędzie się zebranie wszystkich zapisanych na wycieczkę, dla dokonania wyborów komisji nauczycielskiej, określenia marszruty wycieczki i innych spraw związanych z podróżą.

— Dary przyjeźdźców dla Wilna. Przy przyjeździe miasta w okresie Zielonych Świąt złożyli na ręce Prezesa Towarzystwa Miłośników Wilna prof. F. Ruszczyca na cele T. wa: 1) Uczestnicy IV Wschodniego Zjazdu Farmaceutycznego 730.000 mk. 2) Uczestniczki wycieczki gimnazjum żeńskiego p. l. Tyminskiej w Warszawie 500.000 mk.

— Zjazd Związku Zawod. Nauczycieli szkół śred. W dn. 27 i 28 maja odbędzie się w Wilnie w gm. Uniwersytetu (sala Sniadeckich) wspólny zjazd Związku Zawodowego Nauczycieli Polskich Szkół Średnich i Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. Program Zjazdu jest obszerny, obejmuje całokształt zagadnień szkolnych. Również Wstęp wolny dla wszystkich interesujących się powyższymi sprawami.

KRONIKA TOWARZYSKA.

— Koncert-Bal w Nowej Wilejce. Burmistrz miasta Nowa-Wilejka, p. Józef Ostromecki, zorganizował koncert-bal na rzecz uczniów niezdolnych Gimnazjum im. św. Kazimierza w Nowej-Wilejce.

Koncert-bal odbył się dn. 2 V przy łaskawym współudziale pań: doktorowej M. Borzobohatej, inżynierowej Dąbrowskiej, dyrektorowej Monkiewiczowej-Plejewskiej, H. Piotrowiczowej, M. Szolkowskiej, oraz panów: Gubińskiego, Kwasińskiego, Lange, J. Ostromeckiego, Piotrowicza i Szutowicza.

W koncercie wzięły udział panie: 1. Józefowiczówna, dyrektorowa Monkiewiczowa-Plejewska, Roubianka.

Koncert-bal dał czysty zysk w wysokości 11s2660 marek.

Zarząd na posiedzeniu swem dn. 16. V. postanowił wyrazić serdeczne „Bóg zapłać” p. Burmistrzowi za zorganizowanie zabawy, panion: 1. Józefowiczównie, dyrektorowej Monkiewiczowej-Plejewskiej i Z. Roubiance za ich łaskawy a bezinteresowny udział w koncercie, który w całości przyczynił do oświetlenia 7

powodzenia zabawy, i wszystkim osobom, przyjmującym udział w jej organizowaniu.

— Wielka zabawa. W niedzielę dn. 27 go maja Wydział Wojenny P. B. K. urządza wielką zabawę z loterią fantową na opiekę kulturalno oświatową nad żołnierzem III korpusu.

— List otwarty do Rady Adwokackiej Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie. W imieniu Koła Prawników Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie Zarząd Koła niniejszym składam Radzie Adwokackiej serdeczne podziękowanie za udzielenie 4.000.000 mk., z których jeden milion będzie użyty na rozpisanie konkursu za najlepszą pracę z dziedziny Prawa Karnego i Ekonomii Politycznej, trzy zaś miliony — na pomoc naukową.

Jednocześnie Zarząd Koła Prawników nie wątpi, iż obywatelski ten czyn palestry Ziemi Wileńskiej, godny uśla-dowania, zostanie przyjęty przez Społeczeństwo z wielkim uznaniem.

Zarząd Koła Prawników.

Z CAŁEJ POLSKI.

Dalsze bomby. Dn. 24 b. m. została podłożona bomba w Uniwersytecie warszawskim, w gmachu, gdzie się mieści zakład psychologiczny, seminarja i Bratnia Pomoc. Eksplozja nastąpiła w chwili, gdy prof. R. Orzęcki wstąpił na schody wiodące do piwnicy, prztem wskutek wybuchu utracił obie nogi. Prof. O. w ciężkim stanie odwieziono do szpitala, jednak w piątek rano zakończył życie.

Uniwersytet otoczony jest silnymi oddziałami policji. Prowadzone jest energiczne śledztwo w celu wykrycia sprawców wybuchu. Na gmachu Uniwersytetu powiewają sztandary żałobne.

W Łodzi. Przy ul. Główniej w Łodzi nastąpił wybuch bomby w lokalu Związku Rzeźników Polsk. Pękło 40 szyb. Ofiar w ludziach nie było.

Jubileusz Władysława Mickiewicza. W dniu wczorajszym Władysława Mickiewicza obchodzili w Paryżu 60 rocznicę ślubu. Jubilatowi złożyły życzenia liczne delegacje oraz przyjaciele i znajomi. Adresy i telegramy nadesłali: sejm, senat, Akademia Umiejętności, uniwersytety warszawski i krakowski, rady miejskie warszawska i wileńska, związek zawod. literatów, związek ziemian kresów wschodnich, polska partja socjalistyczna, liczne t—wa społeczne i naukowe oraz 21 pułk piechoty.

RUCH WYDAWNICZY.

— Nowe książki. Wszedł z druku podręcznik: „Książkowość pojedyncza i podwójna—włoska i amerykańska”— dla kupców i przemysłowców, z praktycznymi przykładami—wydanie trzecie—opracował Teofil Trojan, dyrektor szkoły handlowej i zaprzysiężony sędziowie re-wizor ksiąg na obwody Sądów Apelac. w Poznaniu i Toruniu. Książka zawiera przepisy prawne, odnoszące się do prowadzenia ksiąg handl., wzory ksiąg głównych i pobocznych, oraz objaśnienia zamknięcia ksiąg i ustawienia bilansów miesięcznych i rocznych—różne wzory. Znany w Polsce i zagranicą autor, rutynowany zawodowiec także na polu pedagogicznem, przedstawił w podręczniku różne systemy książkowości jasno i wyczerpująco.

ZE SWIATA.

Międzynarodowy kongres rolnicy w Paryżu. Został tu otwarty międzynarodowy kongres rolnicy, w którym bierze udział wielu delegatów z zagranicy. Z ramienia Polski występuje znaczna ilość delegatów, a mianowicie: senatorowie Kinorski i Lubieński, postowie Chlapowski i Gościecki, delegat Ministerstwa Rolnictwa Królikowski i inni.

Podwyżka taryf kolejowych w Niemczech. Nastąpił ma z dniem 1. VI. Taryfa towarowa i transportowa podniesiona zostanie o 50 proc., osobowa i bagażowa o 100 proc.

TEATR I MUZYKA

Komunikaty teatrów wileńskich.

— Teatr Polski (Lutnia). Dziś, w sobotę poraz 5 ty znakomita satyra Armouda i Gerbildana „Szkoła kokot”. Sztuka ta ustąpi miejsca głośniejszej egzotycznej sztuce Frenai’a „Osaczonej dom”. Dekoracje projektuje znakomity art. malarz E. Kazimierowski.

— Teatr Letni. Dziś dyrekcja teatru wystawia słynną operetkę Lebara „Wesoła wdówka”, za znakomitą odtwórczynią tej roli p. Janinę Szymulską. Dekoracje pomysłowe i piękne pędzla art. malarza E. Kazimierowskiego. Reżyserję prowadzi M. Dowmunt.

Prima balerina Makarowa i baletmistrz Luzziński — wykonują tango węgierskie.

— Teatr Wielki. Dziś w sobotę 26. V. r. b. premiera „Pajace”, opera Leoncavalla w wyborowej obsadzie: p. Hendrichówna (Neddo), Ludwig (Tonio), Remin (Canio), Kopeluszewski (Silvio), Rzekowski (Beppo), 27-V. „Quo vadis”, sztuka Barreta—na te powieści Henryka Sienkiewicza.

Od wtorku rozpoczyna występy znakomity tenor Opery Lwowskiej, p. Ignacy Mann. Pierwszy występ w „Zydówce”.

— Koncerty Symfoniczne w Ogródzie Bernardyńskim. Dzisiaj dn. 26 b. m. odbędzie się Koncert Symfoniczny pod dyr. J. Ozimnińskiego.

W programie 5 symfonia Beethovna, Moniuszko, Bizet i in.

WYPADKI I KRAZDZIEŻE.

— Żyje pod ziemią. Zasypany ziemią podczas kopania studni w dziedzicu domu Nr. 56 przy ul. Radufskiej robotnik Stanisław Mincewicz dotychczas jeszcze nie jest odkopanym ale żyje i prosi o jedzenie. Robota po wydobyciu z obawy nowego zapadnięcia a ziemi idzie bardzo powoli.

— Kwam żydowski — trucizna. Dn. 24 b. m. 25 letnia Adela Debisowa idąc z koleżanką zaszła do żydowskiego sklepu przy ul. Zawalnej (1-y komisar.) by wypić kwasu. Po spożyciu jednego chaustu Debira orazu straciła przytomność i upadła. Wezwanemu na miejsce wypadku lekarzem pogotowia w przeciągu 2-ch godzin udało się uratować jej życie. Butelka z resztą kwasu znajduje się w 1-m kom.

— Tajemniczy zgon. Dn. 24 b. m. nagle zmarł Wincenty Sobolewski (Wies Góry 5 y kom.). Przyczyna śmierci narazie nie ustalona.

— Pożar lasu. Dn. 20 b. m. wybuchł pożar lasu w majątku Biała Waka gm. Rudomińskiej należony do p. Łęskiego. Ogień pochłonął około 10-u dziesięcin lasu. Przyczyna pożaru, oraz straty na razie nie są ustalone.

TELEGRAMY.

Umowa pocztowa z bolszewją.

Moskwa, 24 maja.

(A. w.) 24 b. m. w gmachu Komisariatu Ludowego dla spraw zagranicznych została podpisana między Polską a Rosją, Białorusią i Ukrainą konwencja pocztowa. Konwencja rozciąga się również na republiki kaukaskie.

Ale uwielili!

Moskwa, 24 maja.

(A. w.) Przewodniczący WCIKa Kalinin powrócił z podróży z okręgu dońskiego, gdzie zwolnił na zasadzie amnestji 1136 więźniów.

Ci się nie dadzą skrzywdzić.

Berlin, 24 maja.

(Pat.) Wedding doniesienia „New York Herald”, rząd Stanów Zjednoczonych postanowił wysłać do Chin ekspedycję karną, jeżeli chińscy bandyci nie wypuszczą na wolność obywateli amerykańskich, wziętych do niewoli podczas napadu na pociąg.

Ofiary.

— Dla Ociemniałego: Beziemiennie mk. 3000.
— Walne zgromadzenie akcjonariuszy sp. akc. „Papier” asygnowało z zysków 1922 r.
Na Macierz Szkolną 500 tys.
„ Szkołę Handlową 500 tys.
„ Czytelnię „Intenia Zana 250 tys.
„ Tow. im. Mickiewicza Nles, Pom.
Polak. przebyw. po za granic. Rzeczposp. 250 tys.

Giełda.

Wilno, 25 maja.

	Ządano.	Poszuki-wano.	Tranzak-cja.
Franki franc.	3425	3395	3425
Ruble	2950000	2930000	2946000
A k c j e			
Wii. Pryw.			
Banku Handl.	37000	36000	35500

WARSZAWA, 25-V. (a.w.) Warszawa giełda urzędowa z dnia 25-V. Dolar 51500—51750—51500, Franki francuskie 3470, Korony czeskie 1570, Marki niemieckie 97—96. Przekazy: New York 51500—51750—51500, Londyn 241500—242750—239000, Paryż 3475—3440, Wiedeń 76½—74, Praga 1580—1560, Belgja 2997½—2970, Szwajcaria 9465—9390, Gdańsk 97—96, Berlin 97—96. Tendencja utrzymana.

BERLIN, 25-V. (a.-w.) Berlińska giełda urzędowa z dnia 25 V. Marka polska 0.99. Przekazy: Warszawa 100. Tendencja chwiejna.

GDANSK, 25-V. (a.w.) Gdańska giełda urzędowa z dnia 25 V. Marka polska 99.75-100.25 Przekazy: Warszawa 101.99-102.

Redaktor: Stanisław Mackiewicz

PERŁY—nowele autorów szwedzkich oraz LEGENDA NA DZIEŃ ŚWIĘTEJ ŁUCJI SELMA LAGERLÖF w przekładzie KONSTANTEGO BUKOWSKIEGO Do nabycia w polskich księgarniach wileńskich.

KRONIKA.

Kalendarzyk. W Sobotę Filipa Ner. W Niedzielę Trójcy św. Jana P. M. Wschód słońca o godz. 3 m. 41. Zachód - o godz. 8 m. 12.

WILEŃSKA.

— Komitet Obchodu Uroczystości konsekracji J. E. ks. Biskupa K. Michalkiewicza podaje do wiadomości: 1) że w skład jego wchodzi jako członek p. Sebastian Rndnicki i 2) że osoby, które zechcą w jakikolwiek sposób przyjąć udział w obchodzie powyższej uroczystości, mogą się zgłaszać codziennie w godzinach biurowych do Magistratu, pokój Nr. 126, gdzie wszelkich informacji w tym względzie udziela Sekretarz Komitetu p. L. Ostrejko.

— Obchód Święta Bożego Ciała. Uroczysta procesja Bożego Ciała odbędzie się w Wilnie 31 maja po sumie. Wszelkie instytucje i związki oświatowo-społeczne, cechy i szkoły, które mają zamiar zbiorowo występować w procesji, winny się zarejestrować u ks. Cichońskiego, Mistrza Ceremonji (Mostowa 12.3 w sobotę o g. 5—7 i w niedzielę o g. 2—4). Instytucje, które w oznaczonym terminie nie zgłoszą swego udziału, nie zostaną wciągnięte na listę uczestników.

— Święto nauczycielstwa polskiego w Wilnie. W dniu 3 go czerwca odbędzie się w Wilnie zjazd okręgowy Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych: Towarzystwo, popularnie znane pod literami: T. N. S. W., powstałe w roku 1885 we Lwowie, objęło całą Małopolskę, by w chwili wskrzeszenia Polski ogarnąć cały kraj, skupiając dwie trzecie nauczycielstwa polskiego, t. j. przeszło 7 tysięcy członków.

Towarzystwo bierze czynny udział w pracy nad budową szkolnictwa. Cały szereg planów i reform w dzisiejszej szkole to owoc współpracy T. N. S. W. z Ministerjum Oświaty. Pod względem organizacyjnym rozpada się Towarzystwo na 8 okręgów. Do nich obecnie przybędzie ostatni dzielnicy, wileński. Zjadą się delegaci z Łodzi, Nowogródka, Nieświeża, Lidy, Działna, Oszmiany, Mołodeczna, Wilejki powiatowej, Święciana, Nowo-Wilejki, by radni nad dobrem szkolnictwa, aby stać się rozsądnym polskość na kresach, wzmacniając w ten spo-

sób szaniec wschodni Rzeczypospolitej.

Porządek i przedmiot obrad: Godzina 8 rano: Msza św. w Kaplicy, w kaplicy św. Kazimierza godz. 9—1 (sala gimnazjum im E. Orzeszkowej): 1) Otwarcie Zjazdu, przemowy powitalne, 2) Zdanie sprawy z organizacji Okręgu, 3) „Zadania dzisiejsze szkoły”, referat kol. B. Bińkowskiego—dyskusja, godz. 1—3 obiad wspólny, godz. 3—7: 1) Mickiewicz w chwili dzisiejszej — odczyt prof. U. S. B. St. Pignonia, 2) Wybór Zarządu Okręgowego i Komisji rewizyjnej, 3) Wolne waioskiej godz. 7 — Zebranie towarzyskie (w sali gimn. E. Orzeszkowej) i wspólna kolacja.

— Przymus szkolny w Wilnie. W wykonaniu ustawy sejmowej z dnia 17 II. r. b. o przymusie szkolnym, Magistrat m. Wilna przystępuje do opracowania statutu o przymusie szkolnym. Według ostatniego projektu przymus szkolny w Wilnie obejmować będzie wszystkie dzieci, które ukończyły lat 7. Statut interpretowany będzie analogicznie do szkół wyznań obcych. Obecnie Magistrat przystąpił do: 1) sporządzenia statystyki dawnych lokali szkolnych, gdzie wykłady będą się odbywały w dwóch zmianach, to jest przed południem i wieczorem, 2) do powołania specjalnej Komisji Szkolnej w porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego, 3) do sporządzenia kosztorysu nowych budynków szkolnych na szkoły powszechne i 4) do zaciągnięcia długoterminowej państwowaj pożyczki. Po opracowaniu całokształtu prac, sprawa oddana zostanie do rozpatrzenia na jedno z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej. (A. w.)

— Zebranie Nauczycielstwa. W niedzielę dn. 27 maja b. r. o g. 4 po poł. w lokalu T. wa „Rozwój” (Trocka 11) odbędzie się walne zebranie członków Wileńskiego Koła Stow. Chrz. Naucz. Szk. P. w P. Członkowie z prowincji będą mile widziani.

Porządek obrad wypełnią: 1) Sprawozdanie prezesa z posiedzenia Zarządu Głównego w Warszawie z dn. 6 maja, 2) Informacje o ulgach wyjednanym w niektórych firmach dla członków Stow. przy robieniu zakupów, 3) Omówienie projektowanej wy-

Tak
wygląda

PRAWDZIWY

CERES TŁUSZCZ
JADALNY

Przy kupnie nie dajcie się namówić na inny tłuszcz jak „CERES”

Z powodu ciągłych reklamacji podajemy do wiadomości Sz. naszej Klienteli, że sklep **K. O. K.** przy ul. Mickiewicza Nr. 20 mieści się tylko po lewej stronie całego lokalu, prawa zaś strona większa odgradzona skrzynkami należy do firmy nie mającej nic wspólnego z **K. O. K.**

Zygmunt Nagrodzki

w Wilnie, ul. Zawalna, Nr. 11-a

POLECA: Centryfugi do mleka „Diabolo”, „Alfa-Laval” i inne; naczynia i przybory mleczarskie; narzędzia pszczelarskie i ogrodnicze; narzędzia różne do uprawy roli; kosy i sierpy styryjskie najwyż. marek; znakomite młyny gospodarskie i t. d.

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA.

PRZETARG

na roboty budowlane w Nowo-Wilejce:

1) Remont kapitalny 3 budynków Administracyjnych t. j. Nr. 5, 15 i 16.
2) Remont kapitalny dachu głównego obiektu t. j. około 2.500 m., 2 przykrycia z uzupełnieniem więzów dachowych.

3) Urządzenie drenażu.

Kosztorysy ślepe, ogólne warunki prowadzenia robót są do pobrania za zwrot kosztów w kancelarii Rejonu Inż. i Sap. Wilno (Arsenalska Nr. 5).

Oferty ustawowo ostemplowane winne być w olakowanych kopertach ostemplowanych stemplem Firmy i złożone oddzielnie na każdą robotę z deklaracją, że oferent obciążony jest z ogólnymi warunkami prowadzenia robót.

Wadium wysokości 5%, od sumy oferowanej należy złożyć w Izbie Skarbowej w Wilnie a kwit dołączyć do oferty. Termin złożenia ofert upływa z dniem 6 czerwca 1923 r. godz. 12, przyczem Komisja zastrzega sobie wybór oferenta.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno
L. dz. 2879/Inż. z dnia 23 maja 1923 r.

Restauracja „Apollo”

DĄBROWSKIEGO 5 (d. Wronia)

Jazz-Band wiedeński.

Sekstet muzyczny pod kierunkiem **M. Kordeckiego**
OBIADY od godz. 1 do 5 popoł.

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

WILNO, Dobroczyzna 6 „**ALMAR**” Telef. 6-98

sól, węgiel ze składu

po cenie hurtowej,
wagonowo po cenie salnic i kopalni.

T-wo Przemysłowo-Handlowe „Spójnia”

Wilno, Zawalna Nr. 7, tel. 841.

Poleca wagonowo i detalicznie wszelkie artykuły budowlane, okucia okienne i drzwiowe, odlewy piecowe, kafele i t. p.

Dokt. med.

D. Zeldowicz

z Moskwy

przyjmuje od g. 10-1 i 5-8

spec. weneryczne, moczo-płciowe, syfilis i skórne

Ul. Mickiewicza (b. S-to Jerska Nr. 24).

Kobieta-lekarka

Dr. Szwarc-Zeldowicz

Przyjęcia: 12^{1/2}-2 i 3-5.

Choroby kobiece oraz

spec. weneryczne, moczo-płciowe, syfilis i skórne

Ul. Mickiewicza (b. S-to Jerska Nr. 24).

Motor naftowy

5 silny,

młynek dla razówki

prasa i walce dla

olejarni sprzedaje

T-wo Przemysłowo-Handlowe „**Spójnia**”

Zawalna 7, tel. 841. 2-1

Kaseinę

z mleka kwaśnego kupuje. Oferty pod „U. 2295” tylko firm pierwszorzędnych uprasza się kierować do biura ogłoszeń Oluf Andersen, Gl. Torw 8, Kopenhaga, Danja. 3-1

Letnisko

do wynajęcia

pod miastem i przy lesie sosnowym. Dowiedzieć się: Niemenczyn, Kooperatywa. 3-1

Ogród owocowy 600

drzew, 15 km. od Łunińca, przysuszczałny

urodzaj do 2000 pudów od- daje się zaraz w dzierżawę na rok chrześcijaninowi.

Tenuta 800 złotych polskich i 60 pudów ekscypcji. Cena ostateczna. Zgłaszać się pi- semnie lub osobiście: stacja i poczta Łunińiec, majątek Kołan-Dworzec. Kazimierz Szczytt.

Żądajcie wszędzie

najlepszą

czekoladę

„PAC”

firmy Sp. Akc.

Poszukuje ko-

repetycji

języka francuskiego

Łaskawe oferty składać do administracji „S Ł O W A” pod „Francuzka”.

Dr. LEON GINSBERG
Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka Nr. 3. róg Wileńskiej. Telefon 352. Przyjmuje od g. 9-1 i 4-7.

Akuszerka z Warszawy udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Dr. Abramowiczowa
choroby kobiece i akuszer- ryne. ul. Kasztanowa 7-7 od g. 4-5.

Potrzebny
wspólnik

do prosperującego przedsię- biorstwa handlowego z ka- pitałem 50-60 mil. Pisem- ne zgłoszenia do Adm. „Sto- wa” pod Nr. 664. 3-1

Ogłoszenia

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 16 maja 1923 r. za Nr. 124 wciągnięto:
R. H. A. 1-124. Firma—„Olimpia Zametowa”. Siedziba Wilno, ul. Zamkowa 20. Przedmiot—Sklep kapeluszy dam- skich. Data rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa 1 lipca 1920 r. Współwłaścicielki Olimpia Zametowa i Marija Abramowiczowa zam. w Wilnie 1-sza przy ul. W. Pohulanka 16 m. 1, 2-ga przy ul. W. Pohulanka 16 m. 8. Do Olimpii Zametowej należy $\frac{2}{3}$ aktywny i pasywny przedsiębiorstwa i do Mariji Abramowiczowej $\frac{1}{3}$ część.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1923 r. za Nr. 39 wciągnięto:
R. H. B. 1-39. „Polskie Biuro Podróży „Orbis” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie Oddział w Wilnie. Przedmiot zakładanie i prowadzenie biu- ra podróży w kraju i zagranicą celem popierania ruchu pasażerskiego i handlowego w Polsce i do Polski, nawią- zywanie stosunków handlowych i zagranicznych Zarzą- dami kolejowymi i okrętowymi jako też zagranicznymi biurami podróży i zawierania z nimi odpowiednich umów. Sprzedaż poza obrębem Urzędowych kas biletowych na dworcach wszelkiego rodzaju biletów kolejowych i biletów uprawniających do jazdy wozami sypialnymi jak nie mniej biletów okrętowych. Ubezpieczenie bagażu i tobołków podróży. Przeprowadzanie formalności cłowych i pasz- portowych. Wymiana pieniędzy celem ochrony podróży przed wyzyskiem pokątnych wexlarzy. Popieranie ruchu turystycznego do Polski i udzielanie informacji podróżnym, zdążającym do Polski, regulowanie całego ruchu turystycz- nego w szczególności do polskich miejsc kąpielowych. Prowadzenie ruchu kołowego i automobilowego, ułatwianie firmom kolejowym, nawiązywanie stosunków handlowych tak w kraju jak i zagranicą i pośrednictwo w przeprowa- dzeniu handlowych transakcji. Siedziba Oddziału—Wilno, Mickiewicza 11. Wysokość kapitału zakładowego 1.000.000mk. w całości gotówką wpłacony. Zawiadowcy centrali: Józef Radoszewski Dyrektor Spółki Rolniczej we Lwowie i Dr. Maksymilian Liptay Dyrektor Banku we Lwowie. Inspekto- rem kierownikiem Oddziału Wileńskiego jest Stanisław Struszczyński, zam. w Wilnie przy ul. Tatarskiej 1 m. 11. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy kontraktu działanym w formie aktu notarialnego z daty Lwów 2 lutego 1920 r. na czas nieograniczony.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 2 maja 1923 r. za Nr. 46 wciągnięto:

R. H. B. 1-46. „Restauracja Bristol” spółka z ograni- czoną odpowiedzialnością. Przedmiot—prowadzenie wszel- kiego rodzaju zakładów restauracyjnych, gastronomicznych i cuklerskich. Siedziba—Wilno, ul. Mickiewicza 22. Data rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa 13 lutego 1923 r. Spółnicy: Stanisław Banel, Bronisław Raczkowski, Szymon Saruda, Franciszek Saruda, Michał Banel, Karol Radziwiński, Władysław Dombrowski, Wacław Muszalski, Władysław Adamowicz, Eljasz Makowski, Julian Anańko, Michał Dauksza, Adolf Nienartowicz, Konstanty Dańko i Bolesław Bielawski, zam. w Wilnie: 1-szy, 2-gi, 3-ci i 4-ty ul. Mic- kiewicza 19, 5-ty Ludwisarska 5, 6-ty Mickiewicza 22, 7-my Mickiewicza 15, 8-my Mostowa 17, 9-ty Mickiewicza 12, 10-ty Chocimska 9, 11-ty Lwowska 33, 12-ty Tatarska 12, 13-ty Niedźwiedzka 21, 14-ty Mohylewska 6 i 15-ty Wilko- mierska 94. Wysokość kapitału zakładowego wynosi 2.250.000 mk. podzielony na 18 udziałów po 125.000 mk. każdy. Spółnicy Stanisław Banel, Bronisław Raczkowski, Szymon Saruda posiadają po 2 udziały, reszta spółników po 1 udziale. Zarząd stanowią: Stanisław Banel, Bronisław Raczkowski, Franciszek Saruda, Karol Radziwiński. Wexle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i no- tarialne, czeki na rachunek bieżący, żądanie zwrotu sum w instytucjach kredytowych podpisuje dwóch członków Zarządu, pozostałą korespondencję podpisuje przewodni- czący Zarządu lub jeden z członków Zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta w dniu 13 lutego 1922 r. przed notariuszem przy kancelarii hipotecznej Sądu Okręgowego w Wilnie Janem Klottem na czas nieogranic- zony i wpisano do repertorium za Nr. 1381.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 1 maja 1923 r. za Nr. 45 wciągnięto:

R. H. B. 1-45. „Eksport” spółka z ograniczoną odpo- wiedzialnością. Przedmiot—operacje ekspedycyjno-trans- portowe. Siedziba—Wilno, Szopena 3. Data rozpoczęcia czynności 1 września 1919 r. Spółnicy: Lejzer Kopelowicz, Eljasz Brojdo, Chaim Kopelowicz, Rachela Joffe i Mojżesz Machtaj, zam. w Wilnie pierwszy trzech przy ul. Szopenowskiej Nr. 3, czwarta przy ul. Sadowej 15 i piąty przy ul. Ponar- skiej 13. Kapitał zakładowy 1.500.000 mk. podzielony na 50 udziałów po 30.000 mk. każdy. Lejzer Kopelowicz po- siada 11 udziałów, Eljasz Brojdo 11 udziałów, Mojżesz Machtaj 11 udziałów, Rachela Joffe 10 udziałów i Chaim Kopelowicz 7 udziałów całkowicie wpłacony. Zarząd spółki stanowią: Lejzer Kopelowicz, Eljasz Brojdo i Mojżesz Machtaj. Wexle, czeki, umowy, kontrakty i wogóle wszystkie zobowiązania pieniężne muszą być podpisywane przez wszystkich trzech członków Zarządu. Koresponden- cja zwykła i polecana winna być podpisywana przez dwóch członków Zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialno- ścią zawarta w dniu 29 marca 1923 r. przed Janem Klottem notariuszem przy kancelarii hipotecznej Sądu Okręgowego w Wilnie na czas 3-4 lata od dnia zawarcia i wpisano do repertorium pod Nr. 4144.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1923 r. za Nr. 102 wciągnięto:

R. H. A. 1-102. Firma „Fortuna” Farberow Josiel. Siedziba—Wilno, Wielka 46/18. Przedmiot przedsiębiorstwa Fabryka cukierków. Data rozpoczęcia działalności przed- siębiorstwa 27 marca 1922 r. Właściciel przedsiębiorstwa Farberow Josiel, zam. w Wilnie przy ul. Wielkiej Nr. 46/18.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 7 kwietnia 1923 r. za Nr. 113 wciągnięto:

R. H. A. 1-113. Firma—Feliks Dessler. Siedziba—Wilno, Sadowa 9. Przedmiot: handel żelazem. Data rozpo- częcia działalności przedsiębiorstwa 1885 r. Właściciel przedsiębiorstwa Feliks Dessler, zam. w Wilnie przy ulicy Sadowej pod Nr. 9.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Wilnie.

SPRZEDAŻ hurtowa i detaliczna wszelkich wyro- bów włókienniczych.
Przedstawicielstwo
Tow. Akc. Zakł. Żyrardowskich
Wyroby intane i bawełnane
Specjalność: fabryki Żyrardowskiej.
R. Ruciński
Wilno, Wielka Nr 60. Tel. 253

Kooperatywa „Pracownik”

UL. WIELKA 96

Kartofle 1-go gatunku **6.200** mk. pud.

DRUKARNIA
„MOTUS”

WILNO, UL. WIELKA 14

wykonywa wszelkie roboty w zakres drukarstwa wchodzące.

Miłosierdziu czytelników naszych

polecamy wdowę z inteligencji z trojgiem małych dzieci, z których jedno chore nieuleczalnie, utrzymującą matkę staruszkę 89-letnią. Ofiary, choćby jaknajmniejsze „dla biednej wdowy”, prosimy nadsyłać do Administracji „Stowa”.

Dr. J. Bernsztejn
chor. skórne, wenerycz- ne, syfilis i moczo- płciowe. 9-1 i 4-8. Ul. Mickiewicza 28 m. 5.

Znaleziono

dn. 25 b. m. dewizkę złotą. Odebrać można w księgarni Zawadzkiego, ul. Wielka.